

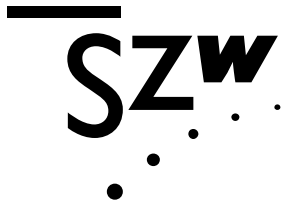
Gespreksrapportage

Aanwezig extern	Actuarissen, accountants, pensioendeskundigen, OPF en VB	Exemplaar naar	☐ Minister
Aanwezig intern	^{10.2.e}		☐ Staatsecretaris
Directie			☐ SG
Ons kenmerk	AV/PB/06/83328		☐ pSG
Rapporteur	^{10.2.e}		☒ DG AVIB
Datum	2 oktober 2006		☐ DG ASV
Datum overleg	28 september 2006		☐ DG AMB
Onderwerp	Bijeenkomst Actuarieel Genootschap classificatie DB en CDC		☐ IG ^{10.2.e}
Paraaf directeur			☒

Toelichting en gemaakte afspraken respectievelijk gedane toezeggingen per onderwerp
(NB geen nieuwe beslispunten hierin voorleggen)

Op 28 september 2006 vond een door het Actuarieel Genootschap (AG) en het Nivra georganiseerd seminar plaats over de wijze waarop pensioenregelingen volgens de huidige boekhoudregels (IAS 19 of RJ 271) geclassificeerd moeten worden. In dat kader werden vier presentaties gegeven door respectievelijk een registeraccountant van Deloitte, een actuaaris van Ernst&Young, een actuaaris van Hewitt en door de directeur van OPF. Hierna werden een aantal cases behandeld, waarbij op basis van een aantal regelingskenmerken aan de deelnemers werd gevraagd of zij belemmeringen zagen voor een (C)DC-classificatie van de voorgelegde pensioenregeling.

Uit de presentaties kwam het beeld naar voren dat een eenduidige interpretatie van de boekhoudregels met betrekking tot pensioenregelingen momenteel ontbreekt. Accountants, actuarissen en pensioenjuristen kijken ieder met een verschillende bril naar de factoren die volgens hen de risico's voor een onderneming met betrekking tot de pensioenregeling bepalen en dus van invloed zijn op een classificatie van de pensioenregeling als DB of (C)DC. De verdeeldheid gaat echter nog verder, want ook de verschillende accountants- en actuariskantoren volgen ieder hun eigen interpretatie. Ernst&Young, Hewitt, Deloitte, etc. hebben ieder hun eigen interne richtlijnen over de wijze waarop de huidige boekhoudregels in de praktijk toegepast moeten worden. De Nederlandse en internationale accountantswereld is dan ook niet gelukkig met de wijze waarop op dit moment aan IAS 19 invulling is gegeven. In verschillende internationale gremia, bijvoorbeeld de IASB, is thans in studie of tot een verbetering of zelfs een complete herstructurering van de huidige internationale boekhoudregels gekomen kan worden. Als dit tot resultaten leidt, zal dat pas op de langere termijn, vier jaar of langer, te verwachten. In aansluiting op de antwoorden van 28 maart 2006

Ons kenmerk AV/PB/06/83328

op Kamervragen is thans een brief aan de Tweede Kamer in voorbereiding waarin op alle ontwikkelingen in internationaal verband nader wordt ingegaan. Over de inhoud van deze brief vindt thans overleg plaats met Justitie en Financiën.

Een beursgenoteerde onderneming moet voor zijn geconsolideerde jaarrekening IAS 19 toepassen. Een niet-beursgenoteerde onderneming moet IAS 19 of RJ 271 toepassen. IAS 19 geeft een veel concretere invulling dan RJ 271 aan hetzelfde uitgangspunt dat de pensioenrisico's zo helder mogelijk in de boekhouding van de onderneming tot uiting moeten komen.

IAS 19 definieert nauwkeurig wat onder een DC-regeling moet worden verstaan: “... *regelingen waar geen in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting is om verdere bijdragen te betalen indien een pensioenfonds niet over voldoende activa beschikt die verband houden met werknemersprestaties in de huidige periode...*”

RJ 271 gaat echter niet verder dan de formulering van een algemeen uitgangspunt. Voor de classificatie van een pensioenregeling als DB of (C)DC gelden de financiële risico's voor de rechtspersoon als uitgangspunt.

Afhankelijk van de situatie of RJ 271 of IFRS van toepassing is, kan dit dus in geval van een volledig vergelijkbare pensioenregeling tot een verschillend antwoord leiden op de vraag of sprake is van een DB- of (C)DC-regeling.

Binnen IAS 19 is vervolgens bijvoorbeeld één van de onduidelijkheden hoe het daarin gehanteerde begrippenkader uitgelegd zou moeten worden. Een goed voorbeeld daarvan is het begrip “fixed premium”. Eén van de sprekers huldigde het standpunt dat zolang de premie maar aantoonbaar alleen betrekking heeft op de toekomstige pensioenopbouw de premie niet voor een minimale duur van vijf jaar vastgezet hoeft te worden, maar bijvoorbeeld een vaste premie voor één jaar ook voldoende zou zijn voor een (C)DC-classificatie. Andere sprekers vonden dat de mogelijkheid tot jaarlijkse aanpassing van de premie niet past binnen de definitie van “fixed premium”.

Om het nog ingewikkelder te maken loopt hier ook nog de classificatie van pensioenregelingen op grond van de Pensioenwet doorheen. Hoewel de invalshoek daarbij een andere is, namelijk een classificatie van de pensioenregeling als premie-, kapitaal-, of uitkeringsovereenkomst op grond van de risico's die de deelnemer loopt, heeft de boekhoudkundige discussie over de classificatie DB of (C)DC hier wel duidelijke raakvlakken mee. Zo zal een CDC-regeling op grond van de Pensioenwet alleen als een uitkeringsovereenkomst naar de deelnemers gecommuniceerd mogen worden als een kostendekkende premie wordt vastgesteld. In een kostendekkende premie zullen echter vaak opslagen moeten worden gehanteerd om de dekkingsgraad op het vereiste structurele niveau te brengen. Het is de vraag of dergelijke opslagen alleen aan de toekomstige pensioenopbouw ten goede komen of mede dienen om dekkingstekorten uit het verleden te herstellen. Als dit laatste al geconstateerd zou kunnen worden, is vervolgens de vraag of dit een mogelijke (C)DC-classificatie van

Ons kenmerk AV/PB/06/83328

pensioenregelingen in de weg staat. Hierover waren de meningen onder accountants en actuarissen sterk verdeeld.

Een ander punt is bijvoorbeeld dat de nog vast te stellen parameters op grond van de Pensioenwet om de drie jaar bijgesteld zullen moeten worden. Dit kan ertoe leiden dat een voor een langere periode vastgestelde premie niet langer kostendekkend is. In geval van CDC-regelingen, waarin de premie vaak voor vijf jaar is vastgesteld, kan dit tot problemen leiden omdat de premie niet tussentijds kan worden aangepast.

Een ander probleem is dat pensioenreglementen vaak niet éénduidig blijken te zijn. Sommige bepalingen spreken elkaar tegen, waardoor een pensioenregeling op grond van de ene bepaling als CDC-regeling gekwalificeerd zou kunnen worden, maar een andere bepaling de indruk wekt dat de gedane toezeggingen “hard” zijn, en dus sprake is van een DB-regeling. Vraag is dan hoe een dergelijke regeling door de accountant geclassificeerd zal worden.

Ten slotte speelt bij de classificatie van pensioenregelingen ook de fiscale wetgeving nog een rol. Ook deze wetgeving onderscheidt een aantal soorten pensioenregelingen (eindloon-, middelloon- en beschikbare premieregelingen) die weer afwijken van de classificatie in de Pensioenwet en de classificatie op grond van de boekhoudregels. Zo worden kapitaalovereenkomsten in de zin van de Pensioenwet niet apart in de fiscale wetgeving onderscheiden.